

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการเปิดวิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 6" สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการเปิดวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 6 ในด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอน และด้านนักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย รองหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนหรือเคยสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 58 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 282 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ (check list) เพื่อถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูภาษาไทย

ตอนที่ 2 แบบเลือกตอบ (check list) เพื่อถามเกี่ยวกับสภาพการจัดรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อถามความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการเปิดวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 4 แบบปลายเปิด (open end) เพื่อถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม และความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยที่ไม่ใช่ประชากรที่แท้จริง จำนวน 15 คน จากนั้นได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วจึงนำไปใช้กับประชากร โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และบางส่วนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 282 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.56

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้คือ

แบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามัธยเลขรวม ((Pooled mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม (Pooled Standard Deviation)

นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 เสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย ตอนที่ 3 นำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย โดยแยกเป็นรายวิชา

แบบสอบถามตอนที่ 4 นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิสถุติปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวนปีที่สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวนปีที่สอนวิชาเลือกภาษาไทย 5 ปีขึ้นไป ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมการประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เหตุผลในการสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ถูกกำหนดให้สอน รายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เคยสอนหรือสอนคือวิชา ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 ท 032 ประวัติวรรณคดี 2 และรายวิชาเลือกภาษาไทยที่เคยสอนหรือสอนน้อยคือ วิชา ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะ

2. สภาพการจัดรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีการเปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่เปิดสอนตามความพร้อมของโรงเรียน การเปิดวิชาเลือกสำหรับผู้เรียนนั้นส่วนใหญ่เปิดให้เฉพาะผู้ที่เรียนแผนการเรียนทางภาษา ไม่มีการสับเปลี่ยนวิชาเลือกเปิดเหมือนกันทุก ๆ ปี การจัดครูสำหรับสอนวิชาเลือกภาษาไทย ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากคาบสอนของครู ไม่มีการสับเปลี่ยนครูผู้สอนรายวิชาเลือก จำนวนวิชาเลือกที่เปิดให้นักเรียนได้เรียนส่วนใหญ่เปิด 2 รายวิชาต่อทุกภาคเรียน วิชาที่โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนคือ ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 ท 032 ประวัติวรรณคดี 2 ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น และรายวิชาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เปิดสอนคือ ท 071 ภาษาไทย เพื่อประโยชน์เฉพาะ

3. ความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการเปิดวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 วิชา ท 011 การพูด

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ช่วยให้การสื่อสารระหว่างบุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และ ช่วยให้รู้จักพัฒนาสมรรถภาพในการพูดของตนเองให้สูงขึ้น

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่าการเปิดสอนนั้น ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ และ ครูผู้สอนเห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนมีจำนวนมากพอที่จะเปิดรายวิชาเลือกนี้ได้ และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี

3.2 วิชา ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านได้เป็นอย่างดี ช่วยให้รู้จักสภาพชีวิตลักษณะ

ของสังคม และค่านิยมของสังคม และ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะ เรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.3 วิชา ท 022 วรรณกรรมปัจจุบัน

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านได้เป็นอย่างดี ช่วยให้รู้จักสภาพชีวิตลักษณะของสังคม และค่านิยมของสังคม และ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และ ครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะ เรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทย เป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.4 วิชา ท 031 ประวัติวรรณคดี 1

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้รู้จักวรรณคดีที่สำคัญของชาติ เป็นวิชาที่มีคุณค่าต่อความเป็นไทยมาช้านาน และ

เป็นวิชาที่ช่วยให้รู้จักคุณค่าของวรรณคดีที่มีต่อสังคม

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่าในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และ ครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบ เข้ามหาวิทยาลัย และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.5 วิชา ท 032 ประวัติวรรณคดี 2

ด้านลักษณะ เนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้รู้จักวรรณคดีที่สำคัญของชาติ เป็นวิชาที่มีค่าต่อความเป็นไทยมาช้านาน และเป็นวิชาที่ช่วยให้รู้จักคุณค่าของวรรณคดีที่มีต่อสังคม

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบ เข้ามหาวิทยาลัย และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.6 วิชา ท 033 วรรณคดีมรดก

ด้านลักษณะ เนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้เห็นความสำคัญของวรรณคดีที่เป็นมรดกของชาติ เป็นวิชาที่ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดีในด้านวรรณศิลป์และค่านิยมในอดีต และช่วยให้เข้าใจถึงอารมณ์

ต่าง ๆ และการถ่ายทอดเรื่องราวของกวี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบ เข้ามหาวิทยาลัย และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.7 วิชา ท 034 การพิจารณารวมคดีมรดกเฉพาะ เรื่อง

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้เห็นความสำคัญของวาระคดีที่เป็นมรดกของชาติ เป็นวิชาที่ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวาระคดีในด้านวรรณศิลป์และค่านิยมในอดีต และช่วยให้เข้าใจถึงอารมณ์ต่าง ๆ และการถ่ายทอดเรื่องราวของกวี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น ๆ

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบ เข้ามหาวิทยาลัย และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.8 วิชา ท 041 การเขียน 1

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้การใช้ภาษาเขียนถูกต้องชัดเจน เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นวิชาพื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับทุกวิชา และเป็นวิชาที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะทางการเขียนได้เป็นอย่างดี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทย เห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ และครูผู้สอนเห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน เป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3.9 วิชา ท 042 การเขียน 2

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้การใช้ภาษาเขียนถูกต้องชัดเจน เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นวิชาพื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับทุกวิชา และ เป็นวิชาที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะทางการเขียนได้เป็นอย่างดี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ และครูผู้สอนเห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน เป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3.10 วิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม เป็นวิชาที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม และเป็นวิชาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับศิลปะในแขนงต่าง ๆ เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ จิตรกรรม

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่าเป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยครูผู้สอนเห็นว่ามิใช่ชั่วโมงเหลือพอที่จะสอนวิชาเลือกนี้ได้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในราย

วิชานี้ และความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน เป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.11 วิชา ท 061 ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดโอกาสให้แสดงออกทั้งการพูดและการแสดงได้ดี เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้เป็นผู้กล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสม และช่วยส่งเสริมและสร้างความมั่นใจในการแสดงออกได้ดี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนเห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ และความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน เปิดให้กับนักเรียนที่ต้องการออกไปประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ทางด้าน การพูดเป็น เครื่องมือ และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี

3.12 วิชา ท 062 การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดโอกาสให้แสดงออกทั้งการพูดและการแสดงได้ดี เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้เป็นผู้กล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสม และช่วยส่งเสริมและสร้างความมั่นใจในการแสดงออกได้ดี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ครูผู้สอนเห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ และความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน เปิดให้กับนักเรียนที่ต้องการออกไปประกอบอาชีพที่ใช้

ความรู้ทางด้านการพูดเป็น เครื่องมือ และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อใน สาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี

3.13 วิชา ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะ

ด้านลักษณะ เนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้เพื่อการสื่อสารในกิจธุระ ช่วยให้ผู้รู้จักจรรยาบรรณและ ธรรมเนียมประเพณีในการสื่อสารกับผู้อื่น และเป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์อาชีพของตน

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดย ครูผู้สอน เห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดย เห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระได้ เปิดตามแผนการ เรียนที่นักเรียน เลือกเรียน และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชา ที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.14 วิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

ด้านลักษณะ เนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอน มาก โดยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อทุกสาขาวิชา ช่วยให้ผู้รู้จักวิธีการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระเบียบ ระบบ และมีประสิทธิภาพ และช่วยให้รู้จักการใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ได้ดี

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยครู ผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ และครู ผู้สอน เห็นว่ารายวิชานี้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดย เห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียน เลือกเรียน เป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่ มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี และนักเรียน สามารถนำไปใช้ในการสอบ เข้ามหาวิทยาลัย เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.15 วิชา ท 091 ลักษณะควรสังเกตบางประการของภาษาไทย

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่ให้ความรู้ทางภาษาไทยอย่างกว้างขวาง เป็นวิชาที่เน้นความรู้ทางด้านหลักภาษามากกว่ารายวิชาอื่น ๆ และเป็นวิชาที่ใช้เป็นพื้นฐานในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

3.16 วิชา ท 092 ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย

ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก โดยเป็นวิชาที่ให้ความรู้ทางภาษาไทยอย่างกว้างขวาง เป็นวิชาที่เน้นความรู้ทางด้านหลักภาษามากกว่ารายวิชาอื่น ๆ และเป็นวิชาที่ใช้เป็นพื้นฐานในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

ด้านครูผู้สอน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น ความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชานี้ ครูผู้สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชานี้ และครูผู้สอนคิดว่าจะสอนรายวิชานี้ได้ดีกว่ารายวิชาอื่น เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

ด้านนักเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เป็นสาเหตุในการเปิดสอนน้อย โดยเห็นว่า ในการเปิดสอนนั้น นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน และเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยเป็นอย่างดี เป็นสาเหตุในการเปิดสอนมาก

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

4.1 ความเหมาะสมของรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในระดับนี้มาก เพราะช่วยส่งเสริมความรู้ทางภาษาไทยให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้อย่างกว้างขวางอีกทั้งยังส่งเสริมความสามารถของนักเรียนทั้งในเชิงบุคคลและเป็นกลุ่ม แต่การกำหนดอัตราเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์นั้นทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะฝึกฝนทักษะต่าง ๆ หรือกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้อย่างเพียงพอ

4.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 6 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนไม่มีความพร้อมในรายวิชาที่จะสอน เพราะไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาเลือก ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญในการสอนรายวิชาเลือก และครูผู้สอนไม่ถนัดและขาดประสิทธิภาพในการสอนวิชาเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2.2 ด้านนักเรียน นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนวิชาเลือกภาษาไทย ตามความต้องการของตนเองจึงขาดความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และนอกจากนี้นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของวิชาเลือกภาษาไทยเพราะสอบไม่ผ่านก็สามารถจบหลักสูตรได้

4.2.3 ด้านสื่อการเรียน แบบเรียนวิชาเดียวกันแต่มีเนื้อหาต่างกัน เช่น วิชา ท 033 วรรณคดีมรดก ท 034 การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง อุปกรณ์การสอน วิชาเลือกมีไม่เพียงพอ แบบเรียนวิชาเลือกมีน้อยและราคาแพง

4.2.4 ด้านอัตราเวลาเรียน การกำหนดเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น วิชา ท 011 การพูด ท 041 การเขียน 1 ท 042 การเขียน 2 ท 061 ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง และ ท 062 การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน

4.2.5 ด้านเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชามากเกินไป เช่น วิชา ท 034 การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 ท 032 ประวัติวรรณคดี 2

4.2.6 ด้านการเปิดวิชาเลือก ฝ่ายวิชาการไม่เห็นความสำคัญของวิชาเลือกภาษาไทยเท่าที่ควร การเปิดวิชาเลือกมักจะเปิดตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดซึ่งไม่ตรงกับ

สภาพความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน

4.3 รายวิชาเลือกภาษาไทยที่ควรมีการปรับปรุง

วิชา ท 011 การพูด เนื้อหาซ้ำซ้อนกับวิชา ท 061 ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง ท 062 การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน ควรปรับเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน เช่น การพูด การสัมภาษณ์ ให้อยู่ในรายวิชาเดียวกัน

วิชา ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม และ ท 022 วรรณกรรม ปัจจุบัน ลักษณะเนื้อหาวิชา ซ้ำซ้อนกัน ควรรวมเป็นรายวิชาเดียวกัน เนื้อหาทั้งสองรายวิชากว้างเกินไปควรปรับให้แคบลง

วิชา ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 และ ท 032 ประวัติวรรณคดี 2 ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์

วิชา ท 033 วรรณคดีมรดก และ ท 034 การพิจารณาวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง จุดประสงค์ในการเรียนมีลักษณะเช่นเดียวกัน การเลือกเนื้อหาควรเป็นแบบเดียวกัน เนื้อหาที่ให้เรียนมีลักษณะเช่นเดียวกัน การเลือกเนื้อหาควรเป็นแบบเดียวกัน เนื้อหาที่ให้เรียนลึกซึ้งมากเกินไป

วิชา ท 041 การเขียน 1 และ ท 042 การเขียน 2 ควรมีการปรับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา ลักษณะเนื้อหาบางตอน เช่น ย่อความ เรียงความ มีลักษณะซ้ำซ้อนกับวิชาภาษาไทยบังคับ ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์

วิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ควรปรับเนื้อหาใหม่ กำหนดรายละเอียดในวิชาให้มากขึ้น ลักษณะของเนื้อหาวิชาควรให้เรียนในระดับอุดมศึกษามากกว่า ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์

วิชา ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะ ควรปรับปรุงลักษณะเนื้อหาวิชาใหม่

วิชา ท 091 ลักษณะควรรสังเกตบางประการของภาษาไทย และ ท 092 ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย เนื้อหากว้างเกินไปและทั้งสองวิชามีลักษณะเนื้อหาวิชาที่ใกล้เคียงกัน ควรรวมเป็นวิชาเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการเปิดสอนรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่าการเปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น เปิดสอนตามความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525 : 97) ที่พบว่า การเปิดสอนวิชาเลือกส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดสอนตามความพร้อมของโรงเรียน มีโรงเรียนจำนวนน้อยมากที่เปิดสอนตามที่นักเรียนเลือกเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการสัมมนาระดับชาติเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ (2530 : 31) ที่พบว่า การเปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยนี้ ส่วนใหญ่เป็นการเปิดตามความพร้อมของโรงเรียน ไม่ได้เปิดสอนตามความต้องการความสนใจของผู้เรียน การเปิดวิชาเลือกสำหรับผู้เรียนนั้นเปิดให้เฉพาะผู้ที่เรียน แผนการเรียนทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ (2523 : 13) ที่กำหนดไว้ว่า โรงเรียนจะต้องจัดวิชาเลือกต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน เป็นแผนการเรียนที่มีทิศทางและจุดมุ่งหมายว่า ผู้เรียนจะมุ่งเน้นไปในทางใด การจัดครูสำหรับสอนวิชาเลือกภาษาไทยจะพิจารณาจากคาบสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ ศรีสุดา จริญญากุล (2525 : 175) ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรพิจารณาจากคาบสอนของครูที่สอนวิชาสามัญ ชั่วโมงสอนเหลือพอที่จะสอนได้ วิชาเลือกภาษาไทยที่โรงเรียนเปิดสอนมากคือ ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 ท 032 ประวัติวรรณคดี 2 ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ลิ้มป์เลิศเสถียร (2528 : 70) ที่พบว่า นักเรียนส่วนมากได้เรียนวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 และท 051 ภาษากับวัฒนธรรม และรายวิชาเลือกที่โรงเรียนเปิดสอนน้อยคือ ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมมนาระดับชาติ เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ (2530 : 31) ที่พบว่า รายวิชา ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะ เปิดสอนน้อยที่สุด

2. ด้านลักษณะเนื้อหาวิชา ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่า สาเหตุที่เปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น เปิดตามลักษณะเนื้อหาวิชามากทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมมนาระดับชาติ เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ (2530 : 31) ที่ว่าโดยสภาพทั่วไป จุดประสงค์ โครงสร้าง และคำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ไม่ได้เป็นปัญหาสำหรับครูผู้สอน และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุจริต เพียรชอบ (2526 :

62) และระบุปะนีย นาคทรพรพ (2525 : 33) ที่ว่าเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ของวิชาภาษาไทย ทั้งวิชาบังคับและวิชา เลือกมีความเหมาะสมสนองต่อหลักการของหลักสูตรที่มุ่งฝึกนักเรียนให้มี ประสบการณ์เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญที่สามารถจะนำไปปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง หรือ เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้น

3. ด้านครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่า สาเหตุของการเปิดสอน วิชาเลือกภาษาไทยนั้น เปิดตามความรู้พื้นฐานของครูที่จะสอนในรายวิชา เลือกนั้น ๆ และครูผู้ สอนมีความถนัดและความสนใจในรายวิชา เลือกที่จะสอนมากซึ่งสอดคล้องกับหลัก เกณฑ์การจัดครู เข้าสอนของกรมสามัญศึกษา (2526 : 12 - 13) ที่ให้หลักการในการจัดครู เข้าสอนไว้ว่า การจัดครู เข้าสอนแต่ละรายวิชานั้น หากสามารถหาผู้ที่มีความถนัด มีความสนใจ และมีความรู้ พื้นฐานในรายวิชานั้น ๆ ถือได้ว่าเป็นการจัดครู เข้าสอนได้อย่างเหมาะสมที่สุด และสอดคล้อง กับความคิดเห็นของ สุจริต เพียรชอบ (2526 : 48) ที่ว่าการจัดบุคลากร เพื่อสอนวิชา ภาษาไทย ควรจัดให้เหมาะสม ครูผู้สอนภาษาไทยควรได้รับการศึกษาอบรมมาทางด้านภาษาไทย อย่างแท้จริง

4. ด้านนักเรียนผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่า สาเหตุของการเปิดสอนวิชา เลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น เปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียนมาก ทั้ง นี้อาจจะ เป็นเพราะว่า โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีแผนการเรียนทาง ภาษา เช่น แผนการเรียนอังกฤษ-คณิตศาสตร์ แผนการเรียนอังกฤษ-ไทย-สังคม การเปิด วิชาเลือกจึงต้องเปิดตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน ดังที่กรมวิชาการ (2526 : 11) กำหนดไว้ว่าวิชาที่เปิดให้ เลือกมีโครงการ เรียนให้นักเรียนศึกษาด้านใด เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อสาขาใดควรมุ่งหมายในการ เปิดให้ เลือกไม่ใช่ เปิดให้ เลือกโดยไม่มีโครงการ เรียนที่มี เป้าหมาย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. รายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ 16 รายวิชา บางรายวิชาควรเปิดสอนให้กับนักเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ ได้เรียน เช่น ท 011 การพูด ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ท 041 การเขียน 1 ท 042 การเขียน 2 เพราะลักษณะ เนื้อหาวิชาเป็นกลุ่มทักษะทางภาษา ซึ่งนักเรียนทุกแผนการเรียนควรได้รับการฝึกฝน

ทักษะดังกล่าว ไม่ควรเปิดให้เรียนเฉพาะแผนการเรียนทางภาษาเท่านั้น

2. การเปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทย ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนในการเลือกเรียนรายวิชาเลือกภาษาไทยตามความสามารถและความสนใจของตนเอง โรงเรียนควรเป็นผู้แนะนำเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของวิชาเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกวิชาเรียนให้สอดคล้องกับแผนการเรียนที่ตนเลือกเรียน

3. ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนรายวิชาเลือกภาษาไทย เช่นเดียวกันกับการเรียนการสอนรายวิชาบังคับ เพราะจะช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาเลือกสนใจที่จะศึกษาและหาความรู้เพิ่มเติม

4. การจัดครูเข้าสอนวิชาเลือกควรที่จะพิจารณาเลือกครูผู้สอนที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาแล้ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการเรียนการสอนรายวิชาเลือกภาษาไทยในแต่ละรายวิชา

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคาดหวังของครูกับความต้องการของนักเรียนในการเรียนการสอนรายวิชาเลือกในแต่ละวิชา

3. ควรได้มีการศึกษาวิจัยองค์ประกอบในการเลือกเปิดวิชาเลือกภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย